

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.GEP.0.05.610- 59
Konu : Yazılı Soru Önergesi

21.01.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığı)

İlgi: 13.12.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-97850 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazınızda, Manisa milletvekili Sayın Özgür ÖZEL tarafından 7/13415 esas numaralı yazılı soru önergesi tevcih edildiği belirtilmektedir.

Bilindiği üzere, ÖTV Kanuna ekli (1) sayılı listede, özel tüketim vergisine tabi olan çeşitli akaryakıt ürünleri listelenmiştir. Söz konusu (1) sayılı listede, 95 oktan kurşunsuz benzinden litre başına 2,1765 TL, motorinde ise litre başına 1,5945 TL ÖTV tahsil edileceği belirtilmiştir. Aynı listede yer alan ve denizcilik sektöründe kullanılan motorinler ise litre başına 1,5245 TL tutarında ÖTV'ye tabidir. Taşımacılık sektörümüzün yüzde 90'ı kara taşımacılığından oluşmaktadır. Deniz taşımacılığında uluslararası rekabetin yoğun olması, ülkemizde deniz taşımacılığının istenilen düzeylerde olmamasından dolayı denizcilik sektörünün desteklenmesi ve maliyetlerin bir kısmının giderilmesi için, bu sektörde ÖTV'ye tabi tutulmayan akaryakıt temininin önü açılmıştır. 01.07.2003 tarih ve 2003/5868 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türk Uluslararası Gemi Siciline ve Milli Gemi Siciline kayıtlı, kabotaj hattında münhasıran yük ve yolcu taşıyan gemilere, ticari yatlara, hizmet ve balıkçı gemilerine miktarı her geminin teknik özelliklerine göre tespit edilmek ve bu akaryakıtı kullanacak geminin jurnaline işlenmek kaydıyla verilecek akaryakıt için özel tüketim vergisi tutarı sıfıra indirilmiştir.

Denizcilik sektörünün geliştirilmesi amacıyla yapılan bu vergi indirimi gibi çeşitli destekler tarım sektörü için de söz konusudur.

Akaryakıt fiyatını belirleyen en temel unsur olan ham petrol varil fiyatındaki artışlara rağmen yıllar itibariyle motorin üzerindeki vergi yükünde önemli düşüşler yaşandığı gözlerden kaçmamalıdır. Ham petrol ürünlerinin uluslararası piyasalardaki varil fiyatı 2002 Aralık ayında \$28 iken, 05.01.2013 tarihi itibari ile yaklaşık yüzde 323 oranında bir artış ile \$111 olarak gerçekleşmiştir. Buna rağmen 2005 yılında yüzde 65,1 olan motorinin satış fiyatı üzerindeki vergi yükü, 05.01.2013 tarihi itibariyle yüzde 52,9'a gerilemiş bulunmaktadır. Bu oranlardan anlaşılabacağı üzere motorin üzerindeki vergi yükü yıllar itibariyle gerilemiş bulunmaktadır.

Tarım sektöründe de kullanılan motorinin vergi yükündeki azalışların yanında çeşitli teşvikler de söz konusudur. Hükümet olarak tarım sektörüne sunulan destekler artarak devam etmektedir. Tarıma ayrılan toplam destek tutarı, 2012 yılına göre yüzde 17,8 artırılarak 11,1 milyar TL'den 13,1 milyar TL seviyesine çıkarılması öngörülmektedir. Zira bu rakam 2002 yılında sadece 3 milyar TL seviyesinde bulunmaktaydı. Sağlanan doğrudan ve dolaylı desteklerle 2002 yılında 23,7 milyar Dolar olan tarımsal GSYH, 2011 yılında 61,8 milyar dolara ulaşmıştır. Böylece ülkemiz, tarımsal büyüklük itibarıyla Avrupa'nın en büyük, dünyanın ise yedinci büyük ülkesi konumuna gelmiş bulunmaktadır.

Ayrıca şunu da ifade etmek gerekir ki, hükümet olarak tarım kesimine bütçe imkanları çerçevesinde her alanda destek olmaya çalışılmaktadır. 2004 yılından bu yana 3,8 milyar liralık mazot desteği sağlanmıştır. Bu tutar, mazot maliyetinin yaklaşık yüzde 12'sine tekabül etmektedir.

Hükümetimizce tarım sektörüne verilen destekler uluslararası araştırma ve raporlarda da yer almaktadır. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)'nün tarımsal desteklere ilişkin olarak 2012 yılında yayımladığı raporda (AGRICULTURAL POLICY MONITORING AND EVALUATION 2012); tarıma verilen desteğin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının OECD ülkelerinde ortalama olarak 2010 yılında yüzde 0,93, 2011 yılında ise 0,95 olduğu, Türkiye'de ise bu oranın 2010 yılında yüzde 2,96, 2011 yılında yüzde 2,18 olduğu belirtilmiştir. Yine aynı rapora göre, 2009-2011 yılları arasında toplam tarımsal desteklerin GSYH 'ya oranına göre OECD ülkeleri içerisinde ülkemiz birinci sırada bulunmaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere tarım sektörüne sunulan çeşitli destek ve teşvikler artarak devam etmektedir. Bunun yanında tarım sektörünün kullandığı motorinde 2005 yılına göre vergi yükünde azalışlar sağlanmış olup akaryakıt fiyatlarında görülen artışlar münhasıran dünya petrol piyasasındaki dalgalanmalardan kaynaklanmaktadır. İleriki yıllarda vergi tabanının genişlemesine paralel olarak vergi yükünün nispeten yüksek olduğu akaryakıt sektöründe vergi indirimlerine ilişkin çalışmalar yapılabilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı